

عنوان مقاله:

بررسی دلایل و عواقب خلع سلاح ایلات فارس در زمان رضاشاه

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تاریخ انتظامی، دوره 9، شماره 33 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمدامیر احمدزاده - استادیار رشته تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ظریفه کاظمی - دانشجوی دکترای تاریخ اسلام، دانشگاه لرستان.

زهرا رضایی - کارشناسی ارشد مطالعات خلیج فارس، دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

در اواخر دوره قاجار به دلیل ضعف سیاسی حکومت، ایلات مناطق مختلف کشور دارای قدرت روزافزونی شده بودند. رضاخان از زمانی که به قدرت رسید، متوجه این مسئله بود. وی برای افزایش قدرت مرکزی ناگزیر از کاهش قدرت ایلات بود. رضاخان برای دستیابی به این مهم فرمان خلع سلاح عشایر کشور از جمله ایلات فارس را صادر کرد. در فارس دو ایل پرقدرت قشقایی به ریاست صولت الدوله و خمسه با ریاست قوام الملک حضور داشتند. در آن زمان ایلات با توجه به ضعف حکومت مرکزی قدرت بسیاری را به دست آورده بودند. آنها در مقابل فرمان خلع سلاح به شورش هایی پرداختند، رضاشاه نیز با کشتن، زندانی کردن و گروگان گیری از سران عشایر، ایلات شورش را سرکوب کرد. این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی، به چرایی اتخاذ تصمیم خلع سلاح از طرف رضاشاه و عواقب این فرمان در فارس می پردازد. یافته های پژوهش نشان می دهد فرمان حکومتی خلع سلاح که با مقاومت و شورش ایلات همراه بود، با رعب و وحشتی که ایجاد کرد، سبب تطمیع ایلات شد، اما تلاش هایی که رضاشاه برای خلع سلاح عشایر و یکپارچگی کشور انجام داد، با کناره گیری اجباری وی در شهریور ۱۳۲۰ ش. و به سلطنت نشستن فرزندش محمدرضاشاه، متوقف ماند. عشایر دوباره اسلحه به دست گرفتند و توانستند بخشی از قدرت از دست رفته خود را احیا کنند.

کلمات کلیدی:

رضاشاه، خلع سلاح، ایل قشقایی، ایلات خمسه، فارس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1954051>

